

עין משפט
גר מצוה

מא:

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

ג א מ"י ט"ז מהלכות
שחיטה הלכות יד קמ"ג
ע"פ סג פושע י"ד פ"י ו'
ט"ז פ"ב
מ"ב מ"י פ"ד מהלכות
מחללות אפרות
הלכה כג ופ"ד מהל'
אפרו מוצה הלכה א':
גב ג מ"י פ"י מהל' מק'
ממון הלכה ב והלכה
י':

היבא דברק צור בו' אע"ג דשחיטה צלור כשירה מכל מקום
כיון דהך שחיטה כעין שקילה אקרה מורה ומשני אטו
סכין כתיב בהדיא ולא אמרו צור אלא מרביחא כן הוא עיקר שחיטה
צלור אפילו לשמוע לכתמיהה כמו בסכין ולפיכך אין לחלק כלל בין
צור לסכין וצדקין הוא דליבטי לאתמי
בריימא דכלל שוחטין בין צלור בין
נקרונית בו' (מולין דף טו:) דמשמע
לכתמיהה אלא דניחא ליה להביא
המשנה ומ"מ סמך אנרימא דשריא
אפילו לכתמיהה ובהאי מקדש (קדושין
דף טו:) מימי הנרימא אהך מילתא
גופה: **נפקא** אהו פאת בשרו.
משמע דרבי יוסי הגלילי דריש
אמין דאיהו דריש לקמן נקי מדמי
ולדות וימיה דפסקה המקשה (מולין
דף ע: וס"ט) גבי הא דתנן רבי יוסי
הגלילי אומר בטמאה טמא בטמאה
טמא דרביש מהלכי כפיס כתיב
טמאתי לך ופרך קלוטה כתיב
קלוטה ליטמא דהמלה ד' (נ"גמהלכין)
היא ומאי קשה הא קמי בטמאה
טמא והאי בטמאה טמא דרבי יוסי
הגלילי וימין דרביש אמין ע"כ כר"ש
ס"ל דאומר גמל כתיב פרה כדמוכה
כפ"ק דנכורות (ד' ו') דמאן דשרי
לא דריש אהו יו"ל דמחלין פריך
מקלוט שראש ורובו דומה לאמו
דמודה ר"ש דשרי כדמוכה פרק קמא
דנכורות (ס"ט) "א"ג רובא ליישב דברי
רבי יוסי הגלילי דמחלין אפילו
לרנן דנכורות: **כ"ן** שחניע
א"ת ה' אהך תירא פירש. אע"ג
דכפ"ק דקדושין (ד' ז') דריש גאמר
איט אמר ואביו ודברו ונאמר את
ה' אלתיך תירא השהו הכתוב מורא
אז ואם למורא שמים לא הוה ניחא
ליה למדרשה לאוקמי לעשה ימירא:
לרבות ת"ח. וא"ת מפני שיהיה
תקום למה לי תיפוק ליה מהכל וי"ל
דהכל כרבו מונק דתנן (אבות פ"ד
משנה י"ג) מורא רבן כמורא שמים
או ברב מופלג דהוה ענין רבו:
נכ"י שחני כופר. לאו כתיב למימר
נקי מדמי ולדות כרבי יוסי

היבא דברק צור ושחט בו דעבריה כעין
שקילה אבל היבא דשחטיה בסכין לא אמרי
אטו סכין כתיב באורייתא והתנן "ההשוחט
במגל יד בצור דנפקא ליה איסור אכילה ואיסור
הנאה מלא יאכל את בשרו בעל השור נקי
למה לי ילהנאת עורו דסלקא דעתך אמינא
בשרו הוא דאסור בהנאה אבל עורו נשחתי
בהנאה קמשמע לן בעל השור נקי ולהנך
תנאי דמפקי ליה להאי בעל השור נקי
לדרשה אחרניא (ברביעין למימר קמין) הנאת
עורו מנא להו נפקא להו מואת בשרו את
הטפל לבשרו מאי ניהו עורו והאי תנא "את
לא דריש כרתניא" שמוען העמסוני ואמרו
לה נחמיה העמסוני הוה דריש כל אמרי
שבתורה כיון שהגיע ילאת ה' אלהיך תירא
פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתין שדרשת
מה תהא עליהן אמר להם כשם שקבלתי
שכר על הדישה כך קבלתי שכר על
הפרישה עד שבא ר' עקיבא ולימד את ה'
אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים: ת"ר
ובעל השור נקי רבי אליעזר אומר ינקי מחצי
כופר אמר לו ר' עקיבא והלא הוה ענין ואל
משתלם אלא כגופו הביאהו לביית דו וישלם
לך אמר לו רבי אליעזר כך אני בעיניך שדיני
בוה שחייב מיתה אין דיני אלא כשהמית את
האדם על פי עד אחד או על פי בעלים על

היבא דברק צור ושחט
בו דסקילה היא דמנללא
לא מני נפיק. ללאו נללא
היא אלא שחיטה סכין
לא (קדושין י"ג.) אטו
סכין כתיב באורייתא.
אלא שחיטה. וימין דהכי
הוא כי שחטה נמי צלור
לאו שקילה היא אלא
שחיטה. וזכרין לכתוב
בשרו והוא הדין סכין
(שם.) במגל יד. רש"י
גלגלין ויט לה שמי פיות
האמת חלקה בסכין והאמת
יט לה פנימות (וחי'ו)
:10 את לא דריש.
לרביה דסכין לה שמעון
הממון (פסחים כ"ב.)
פירש מלכות (קדושין
י"ג.) הוה דריש כל
אתין שבתורה. לרביה
(שם.) כיון שהגיע לאת
ה' אלהיך תירא אמר
מה אכרע לרע עמו.
פירש. מטלן וחור בו
מכל ריבויין שדרש. דמדהא
לאו לרבי אלא סלכו נמי
לאו לרבי אטו (פסחים
כ"ב.) פירש מכל דרשות
שרש. דכל אמין נקי ממני
לרבות זה אין מה לרבות
בו (נכורות י"ג.) הריא
לרבות שום דבר לשחיטו
למורא תקיין (קדושין י"ג.)
לרבות תלמידי חכמים.
שהא מורא רבן כמורא
שמים (פסחים כ"ב.) נקי
מחצי כופר. אשכח רב
את האדם נקי מחצי כופר.
ואע"ג דתנן משלם כופר
שלא לא אמרין סם יטלם
מני כופר כי הכי דבי
טקין משלם מני חק
(קדושין י"ג.) וכע"ז פסחים
כ"ב. (יבמות ס"א.) כופרא
כפרה. לנפר על זה סתרי
שיר את האדם (יבמות ב.)

היבא דברק צור ושחט
בו דסקילה היא דמנללא
לא מני נפיק. ללאו נללא
היא אלא שחיטה סכין
לא (קדושין י"ג.) אטו
סכין כתיב באורייתא.
אלא שחיטה. וימין דהכי
הוא כי שחטה נמי צלור
לאו שקילה היא אלא
שחיטה. וזכרין לכתוב
בשרו והוא הדין סכין
(שם.) במגל יד. רש"י
גלגלין ויט לה שמי פיות
האמת חלקה בסכין והאמת
יט לה פנימות (וחי'ו)
:10 את לא דריש.
לרביה דסכין לה שמעון
הממון (פסחים כ"ב.)
פירש מלכות (קדושין
י"ג.) הוה דריש כל
אתין שבתורה. לרביה
(שם.) כיון שהגיע לאת
ה' אלהיך תירא אמר
מה אכרע לרע עמו.
פירש. מטלן וחור בו
מכל ריבויין שדרש. דמדהא
לאו לרבי אלא סלכו נמי
לאו לרבי אטו (פסחים
כ"ב.) פירש מכל דרשות
שרש. דכל אמין נקי ממני
לרבות זה אין מה לרבות
בו (נכורות י"ג.) הריא
לרבות שום דבר לשחיטו
למורא תקיין (קדושין י"ג.)
לרבות תלמידי חכמים.
שהא מורא רבן כמורא
שמים (פסחים כ"ב.) נקי
מחצי כופר. אשכח רב
את האדם נקי מחצי כופר.
ואע"ג דתנן משלם כופר
שלא לא אמרין סם יטלם
מני כופר כי הכי דבי
טקין משלם מני חק
(קדושין י"ג.) וכע"ז פסחים
כ"ב. (יבמות ס"א.) כופרא
כפרה. לנפר על זה סתרי
שיר את האדם (יבמות ב.)

גליון הש"ס

נ"ב ה' א"ב ל"ה ב"ש"א.
ענין זה נזכר דף י"ג ע"א:
הוסי' ר"ה נפקא בו' א'
נ"ב ר"ה ל"ה ל"ה כעין זה
ע"י לקמן מ"ו ע"א כ"ס'
ד"ה מ"ו ע"א גופה

מוסף רש"י

היבא דברק צור ושחט
בו דסקילה היא דמנללא
לא מני נפיק. ללאו נללא
היא אלא שחיטה סכין
לא (קדושין י"ג.) אטו
סכין כתיב באורייתא.
אלא שחיטה. וימין דהכי
הוא כי שחטה נמי צלור
לאו שקילה היא אלא
שחיטה. וזכרין לכתוב
בשרו והוא הדין סכין
(שם.) במגל יד. רש"י
גלגלין ויט לה שמי פיות
האמת חלקה בסכין והאמת
יט לה פנימות (וחי'ו)
:10 את לא דריש.
לרביה דסכין לה שמעון
הממון (פסחים כ"ב.)
פירש מלכות (קדושין
י"ג.) הוה דריש כל
אתין שבתורה. לרביה
(שם.) כיון שהגיע לאת
ה' אלהיך תירא אמר
מה אכרע לרע עמו.
פירש. מטלן וחור בו
מכל ריבויין שדרש. דמדהא
לאו לרבי אלא סלכו נמי
לאו לרבי אטו (פסחים
כ"ב.) פירש מכל דרשות
שרש. דכל אמין נקי ממני
לרבות זה אין מה לרבות
בו (נכורות י"ג.) הריא
לרבות שום דבר לשחיטו
למורא תקיין (קדושין י"ג.)
לרבות תלמידי חכמים.
שהא מורא רבן כמורא
שמים (פסחים כ"ב.) נקי
מחצי כופר. אשכח רב
את האדם נקי מחצי כופר.
ואע"ג דתנן משלם כופר
שלא לא אמרין סם יטלם
מני כופר כי הכי דבי
טקין משלם מני חק
(קדושין י"ג.) וכע"ז פסחים
כ"ב. (יבמות ס"א.) כופרא
כפרה. לנפר על זה סתרי
שיר את האדם (יבמות ב.)

פי בעלים מודה בקנס הוא קסבר
כופרא כפרה תניא אידך אמר לו רבי
אליעזר עקיבא כך אני בעיניך שדיני בוה שחייב מיתה אין דיני אלא כשהמית את
האדם על פי עד אחד או על פי בעלים על
להרוג את הבהמה והרג את האדם למצור"י והרג ישראל לנפלים והרג בן
קיימא * הי אמר ליה ברישא רב כהנא משמיה דרבא אמר מתכוון אמר ליה
ברישא רב טובימי משמיה דרבא אמר המית אמר ליה ברישא רב כהנא
משמיה דרבא אמר מתכוון אמר ליה ברישא משל לצייד ששולה רבים מן הכנה
משכח

היבא דברק צור ושחט
בו דסקילה היא דמנללא
לא מני נפיק. ללאו נללא
היא אלא שחיטה סכין
לא (קדושין י"ג.) אטו
סכין כתיב באורייתא.
אלא שחיטה. וימין דהכי
הוא כי שחטה נמי צלור
לאו שקילה היא אלא
שחיטה. וזכרין לכתוב
בשרו והוא הדין סכין
(שם.) במגל יד. רש"י
גלגלין ויט לה שמי פיות
האמת חלקה בסכין והאמת
יט לה פנימות (וחי'ו)
:10 את לא דריש.
לרביה דסכין לה שמעון
הממון (פסחים כ"ב.)
פירש מלכות (קדושין
י"ג.) הוה דריש כל
אתין שבתורה. לרביה
(שם.) כיון שהגיע לאת
ה' אלהיך תירא אמר
מה אכרע לרע עמו.
פירש. מטלן וחור בו
מכל ריבויין שדרש. דמדהא
לאו לרבי אלא סלכו נמי
לאו לרבי אטו (פסחים
כ"ב.) פירש מכל דרשות
שרש. דכל אמין נקי ממני
לרבות זה אין מה לרבות
בו (נכורות י"ג.) הריא
לרבות שום דבר לשחיטו
למורא תקיין (קדושין י"ג.)
לרבות תלמידי חכמים.
שהא מורא רבן כמורא
שמים (פסחים כ"ב.) נקי
מחצי כופר. אשכח רב
את האדם נקי מחצי כופר.
ואע"ג דתנן משלם כופר
שלא לא אמרין סם יטלם
מני כופר כי הכי דבי
טקין משלם מני חק
(קדושין י"ג.) וכע"ז פסחים
כ"ב. (יבמות ס"א.) כופרא
כפרה. לנפר על זה סתרי
שיר את האדם (יבמות ב.)

על פי עד אחד או ע"י פי בעלים.
שור אין נהרג על פי בעלים לא נוגח ולא רובע משום דמודה בקנס הוא ותימה לר"י היכן מניין דהריגת שור הוא קנס ופ"ק
דטהרדין (ד' י') נמי דקאמר פלוני רבע שורי הוא ואחר מאטרפין להורגו משום דלון אדם קרוב אלא ממונו ומה כן מ"מ יפטר מטעם
דמודה בקנס ונראה דהיינו טעמא דלא מחייב על פי בעלים אפילו יהיו ב' כגון של שני שותפין ומעדין עליו משום דאדם קרוב אלא
ממונו דהא דאמרין כשהנדין דלון אדם קרוב אלא ממונו ה"מ כשהנדין להעיד ג"כ על חצירו דמתוך שנאמן על חצירו נאמן גם על
שורו כדמוכה סוגיא התם אכל אמר שורי נרבע לא מנעיה לן דפשיטא דקריב אלא ממונו הוא כיון שלא בא להעיד על חצירו:
מודה בקנס הוא. דקיימא לן פלגא מקא קנסא ונראה דהוה מני למפך אעד אחד דלון סכרא לומר שלא יחשוב מרשיע עצמו
כשמודה ואין רוצה ליטבע ואף על גב דעל ידי העד בא עליו חיוב זה אלא הפשטו יומר נקט:

הא